

SEMANATORUL

ORGAN INVATĂTORESC DIN CALIACRA

Director I. Nedelcu

Apare sub conducerea
unui comitet

Redacția și administrația
Școala primară Nr. 3—Bazargic

ABONAMENTUL
80 lei anual

Străjerismul, o reconfortare

de Eug. Răducu

Ca să nu ocolim prea mult un adevăr, voi pune dela început următoarea întrebare: Suntem mulțumiți de felul cum își idealizează viața generațiile care se ridică?

Niște școlari din Capitala țării au ucis pentru bani pe Eusebiu Popovici. Doi minori descoperiți ca autori ai unei crime din ultima vreme, mărturisesc că aceasta e a patraucidere care o fac.

Apoi un elev se sinucide prin spânzurare; o fată se aruncă înainte trenului; o alta își otrăvește prietena; un altul se sinucide sub o fereastră să moară romantic.

Se ridică generații tot mai nemulțumite de viața în care destulul le-a încadrat. Vor să trăiască într'un anumit fel și dacă nu și găsesc traiul dorit se sbuciumă, se svârcolesc, turbură întreaga tihnă a vieții prin răscolirea care o produc și în final cei disperați se omoară.

Acest aspect lugubru trebuia să deschidă probleme noi de alte orientări a tinerimii. Stăjerismul este un sistem educativ care așează viața pe noi temelii.

El are la baza sa conceptul altruist de grup, în locul individualismului din vremile trecute pe

care asprimile vieții de azi l-a abrutizat până la ferocitate.

Intreaga structură de suflet a omului de azi este rezultată din concepția marelui revoluționar francez: „libertate, egalitate, fraternitate”.

Dreptul la un liber a mers până la tiranizarea societății de cei cu însușiri alese, iar în mulțime s'a dezvoltat, la fiecare, pretenția eului exagerat.

Egalitatea a creiat ambiția fiecăruia de a sta pe același plan ridicat cu cel mai bine dotat.

Iar fraternitatea a împiedicat temperarea și escesul prin reciprocitate.

În asemenea situație, cu trecerea atâtor decenii, individualismul s'a exagerat până la un *egoism feroce*, dând naștere la atâtea inechități sociale a vremii de azi, cari au impus tot felul de măsuri tari.

Exproprierea în România, ca și conversiunea datorii, sunt contra egoismului acaparator.

Rosevelt, președintele Americii a avizat la măsuri pentru o nouă distribuție a bunurilor în patria celui mai exagerat individualism.

Iar luptele fără scrupule, intri-gile rușinoase, scandalurile și cri-

mele tot mai dese au ca mobil tendințele exagerate ale individualismului prea dezvoltat care mășinează și produce desăgregări condamnabile.

Bastionul de mareșal a ajuns să fie purtat de orice soldat și unitatea socială, ca și ordinea morală sunt azi periclitare.

Mulți șefi, multe grupuri și în fiecare grup se descoperă încă mulțime de șefi.

Pedagogul sociolog Emile Durkheim definea educația în mod sumar; „Socializarea metodică a tinerei generații”.

Și la un individ, se poate vorbi de *acte morale* numai dacă acționează într'un grup social.

Ei bine, Străjerismul este detașarea sufletească a individului de persoana sa, pentru a se mișca conform interesului unui grup la care s'a atașat.

Ce face străjerul?

Trăește într'un grup în care se mișcă conform unei autorități prestabilite; cugetă și acționează într'un ansamblu care emulează, coordonează și ordonează până la paroxism.

Străjerul nu mai este o ființă care să trăiască singură și pentru sine. Nu-l desinteresează viața celorlalți și nu mai poate rămâne (urmare în pag. 2-a)

Expoziția Școlară dela Bazargic

Anul acesta, ca și în toți anii, a fost expoziția de lucruri materiale a copiilor de școală, la școala primară Nr. 3 Bazargic

Toată expoziția a fost aranjată în două săli: într'una a școlărilor de copii mici și în alta a cursului Primar din Bazargic și împrejurimi.

Toate cele 10 grădini de copii din Bazargic, au expus lucrările făcute de elevi de diferite vârste mai mare dragul să le privești: la o grădină se observa lucrări de modelaj, la alta de cartonaj, împletituri de hârtie și de paie, etc.—lucrări cât mai variate. De semnul în grădina de copii din Aliciu Mare, a stănit admirație pentru micii artiști.

Grădinele de copii din Bazargic, prin munca depusă în cursul anului și expusă la expoziție, a atras admirația întregului public vizitator.

Școlile primare au expus lucrări frumoase: Preselenți, școala primară Nr. 3 Bazargic și școala primară din Suiutciuc. În special s'a remarcat prin expunerea covoarelor cu modele oltenesci școala din Preselenți; școala Nr. 3 prin covoare și țesături cu motive românești și Suiutciuc prin covoare și motive românești.

Aflăm pe această cale că d-l Revizor școlar al județului, indignat prin faptul că nici o școală cari a avut maestră, afară de Preselenți, n'a expus lucrări la această expoziție, a intervenit locul în drept să nu mai fie numite, întrucât în cursul anului nu și-au achitat rolul lor de maestre.

CARTEA

Dela descoperirea tiparului, cartea a devenit cea mai sigură uneltă de progres. De unde până atunci, nou-tățile se răspândeau cu mare greutate, prin adunări și conferințe publice; de atunci, scrierea a devenit cel mai rapid mijloc de a răspândi în lumea întreagă orice invențiune.

Încă din timpurile vechi, cartea s'a afirmat ca cel mai puternic factor, în lupta pentru luminarea și cultivarea maselor. Pe un papyrus Egiptean s'a scris cu mii de ani înainte de Hristos: „Aici se găsește doctorul pentru suflet”. În antichitate cărțile erau rari și scumpe; o carte constitua o adevărată avere. După descoperirea lui Gutenberg, cărțile omenirei trebuie să-i fie veșnic recunoscătoare, cărțile s'au înmulțit și elenit atât de mult, încât astăzi poate oricine să le procure.

Cărțile au însemnătatea lor. Ele sunt comorile trecutului și prezentului în lumina viitorului, sunt legătura dintre lumea veche și cea nouă; ele sunt tot ce omenirea poate avea mai de preț. Totul a trecut: Pericle și Grecia fericită de odinioară s'a dus, Traian cu imperiul său strălucit a dispărut, Napoleon cu geniul și aureola sa a apus. Ce ne-a rămas din acele timpuri de glorie? Ne-au rămas cărțile, martorii fideli ai acelor vremuri strălucite. Citind cărți ce ne

descriu pe acei oameni mari, trăim par'că și noi, acele vremuri care s'au dus și nu se vor mai întoarce niciodată. Carlylle, marele-cugetător al Angliei, a creiat un cult al cărții: „Nimic nu este mai prețios ca o carte! Tot ce omenirea a făcut, a gândit sau dobândit, tot ce are și tot ce a fost, se păstrează minunat de bine în foile unei cărți. Ele alcătuiesc comorile cele mai prețioase ale omenirii, tainele cele mai ascunse și frumusețile cele mai încântătoare ale naturii”. Gloria și măreția vremurilor de demult ne-au rămas moștenire prin aceste testamente ale trecutului, cărțile.

Cărțile au fost apreciate în toate timpurile și la toate popoarele. Oricând s'au găsit admiratori, cari au elogiat desul de bine pe acești prețioși nedeșpărțiți ai omului. Astfel, englezul Richard de Burz, spune despre cărți următoarele: „Iată niște profesori cari ne instruesc fără nui-ele, fără cuvinte aspre nici mânie, fără să ceară daruri nici bani. Dacă te apropii de ele, nu dormi, dacă le întrebă nu-ți ascund nimic, dacă nu le prețuiești după cum merită, nu se plâng; dacă ești neștiutor, nu pot rade de tine”.

Nu mai datorită cărților s'au înființat atâtea instituții de cultură, ce au deșteptat omul la cunoașterea tre-

cutului său și la alcătuirea atâtor opere trainice care să povestească viitorului despre destoinicia și înțelepciunea sa. Datorită cărților, omul învățat, nu mai adună azi în jurul său pe semenii spre a le spune din gură ceace știe: ci tipărește o carte, pe care o pot dobândi și consulta, atât cei de aproape cât și cei de departe.

Atât timp cât cărțile n'au fost cunoscute, cultura a stagnat foarte mult. Învățământul se făcea numai prin auz și cunoștințele căpătate se pierdeau repede, deoarece este știut că: uitarea e contra memoriei. Cunoștințele nu se puteau împropăta și înmulți deoarece lipseau cărțile. Azi, reîmpropătarea cunoștințelor dobândite prin auz se face foarte ușor cu ajutorul cărților.

Mai târziu, când cărțile s'au înmulțit, oamenii s'au gândit să le adune în anumite centre și astfel au luat naștere bibliotecile, dintre care, în antichitate era renumită biblioteca din Alexandria (Egipt) cu 70.000 volume.

Dacă invenția lui Gutenberg a contribuit foarte mult la progresul omenirii, nu-i mai puțin adevărat că această invenție, datorită sănătății omenești, a contribuit în mare măsură la otrăvirea sufletelor. S'a întâmplat, exact, același lucru ca și cu invenția armei. Omul a inventat arma spre a se apăra de fiarele sălbătice, ca apoi s'o utilizeze pentru a omorâ pe fratele său. Tot omul a inventat

tiparul și cartea, ca unelte de progres și azi le întrebunțează pentru a omorâ sufletele fraților lui.

Deci, după cum vedem, sunt două feluri de cărți: cărți bune, scrise cu gânduri curate, care contribuie la cultivarea minții și sufletului omenesc și cărți rele, pline de otrăvă, care contribuie la răcirea și chiar omorârea sufletului. S'au găsit totdeauna printre oameni, câte un răsărit, câte un răcitor și câte un dușman al progresului uman, care, pentru susținerea unor idei greșite, au scris cărți rele.

Unele din acele cărți au provocat crime, sinucideri, multe răboaie, comploturi contra a tot ce-i bun și folositor, organizații subversive intereselor generale de progres, etc., etc.. Astfel stând lucrurile, putem afirma următoarele: cartea bine intenționată, este o uneltă de cultură și progres; iar, cartea rău intenționată, este o uneltă de regres, de desbinare socială și otrăvire sufletească. Milton a spus: „O carte bună este sângele prețios și vital al unui spirit ales, îmbălsămat și făcut într'adins pentru o viață care va depăși viața”.

Când s'a constatat că nu toate cărțile sunt folositoare, s'a pornit lupta pentru răspândirea cărților bune și pregătirea sufletelor, de a deveni imune, contra otrăvirilor ce le răspândesc cărțile rele. Cel mai ușor convertiți de către cărțile rele au fost și sunt și astăzi, țărani. Și azi ca și ieri, copiii sătenilor noștri,

în egoismul animalic al individului biologic: plin de porniri negative și de acte izolate în detrimentul celorlalți.

Străjerismul a mutat conceptul individualist pe tărâmul altruist, fără anihilarea individualității, ci dezvoltarea acesteia până la cea mai demnă personalitate.

Câteva exemple nu strică.

Sub școala individualismului, în care ne-am dezvoltat generația matură, am văzut în copilărie scene barbare, ridicole și pline de trivialitate. Un copil își cumpărase un covrig, de cel cu susan, dela un covrigar, cu coșul în spate, care răsbătea la sate în zi de sărbătoare. Cum l-a avut în mâinele sale l-a asvârlit în sân și într-o fugă nebună, fără rezon, s'a ascuns în latrina casei unde și-a mâncat covrigul.

Altădată am văzut o fugă nebună înșiruită după un copil care într-o disperare exaltantă țipa pentru ajutorare. Sărmanul își cumpărase bomboane și grupul îl simțise; egoismul său dezvoltase în mulțime pasiunea de a-l de poseda.

Un copil îmbrăcase prima dată un costum de haine noi. În prima zi stătea sărmanul izolat, nu vorbea nimănui și se mișca numai când se vedea singur. A doua zi s'a constatat o plăcere diabolică în toți școlarii, ca să asvârle cu țărăni în hainele noi ale copilului semeț. În ziua III-a un necunoscut i-a svâșiat haina cu briceagul și bietul învățător a tras atâtea ponoase dela mama dezolatului copil.

Printre școlarii de sat nici nu era posibil frecventarea copilului de boer. Educația și instrucția, dată în casă feciorilor bogați, era un uz care venia dintr-o necesitate. Copilul unui arendaș de moșie apucată de dorul unui prieten de copilărie a plecat și el la școală. Timp de 3 zile a fost mereu privit cu rezervă, cu sfială chiar, de toată societatea școlară. Copilul acesta mai deosebit trăia în tovărășia prietenului său drag și se simțea fericit la școală.

După 3 zile au început seria nenorocirilor. La începutul orelor de clasă învățătorul pierdea

3 sferturi de timp ascultând cam aceste reclame:

Lui Nicușor i-a svârlit geanta. I-a furat cutiuța. I-a rupt școarța dela carte. I-a svârlit cu praf în ochi. I-a pus piedică. I-a făcut vânt în gardul de măracini.

Bietul Nicu s'a lepădat de orice prietenie și a rămas acasă să-și primească lecțiile ca orice copil de boer. După plecarea lui Nicu tovarășul său drag a primit o bătae generală și simultană dela clasa întreagă. Apoi s'a încadrat iar ca tovarăș al colectivității nemai relevând particularități subiective în care apărea în tovarășia celui plecat dela școală.

La începutul anului școlar fiecare învățător trebuie să fie de o dublă vigilență până ce particularitățile individuale se banalizează pentru mulțimea elevilor. Către sfârșitul fiecărui an școlar conflictele dintre școlari se răresc până la dispariție.

Străjerul nu mai e un individ aparte în viață. El trăiește în grupul de 4, mâine poate va fi în cel de 5-7 sau mai mult. În orice caz el nu mai este un singuratic gata să fie contrazis și anatemizat de unul, 2 sau de toți.

Străjerul intră deodată în brațele unui grup, unde își integrează viața și simpatia ocrotitoare și în care mai apoi își va dezvoltă firea sa întreagă în emulația și îndemnul interdependenței firilor din grup. În loc de „eu să fiu ca să nu mai fie altul”, apare lozinca: noi mergem noi învățăm, noi mâncăm, căutăm, ne jucăm.

Niciun străjer nu e fără condei, căci grupul completează lipsa individului. Niciun străjer nu e îmbrăncit căci grupul îl ocrotește.

Niciunul nu rămâne cu lecția nescrisă, căci grupul se interesează.

Grupul mănâncă un covrig, grupul bea apă, grupul cumpără bomboane, grupul citește, grupul scrie, grupul se joacă, se disciplinează, ordonează, se curăță, și prosperează pregătindu-se pentru o viață socială complectă și încheată la durere ca și în vremuri de fericire.

absolvind cursul primar, se dedau la fel de fel de ocupații, afară de foarte puțini cari se duc pe la școli secundare; așa că, de carte nici nu și mai aduc aminte, fie din cauză că n'o au la îndemână, sau că, neavând dezvoltat gustul de citit, cartea nu mai prezintă nici un interes pentru ei. Din aceste cauze, cunoștințele căpătate în școală se epuizează și mulți ajung să nu mai poată scrie și citi.

Țăranii noștri, nu pot cumpăra cărți de lectură din cauză că nu au mijloace și chiar de cumpără din neștiință dau banii pe cărți rele, în care, în loc de îndrumări și povești frumoase și folositoare, găsim otrăvuri care le omoară sufletele. Cu un cuvânt, sătenii cumpără cărți effine, cu conținut imoral, care le slăbește credința și le atrofiză simțul moral. Din citirea acestor cărți se observă fel de fel de urmări triste, căci mulți criminali și sinucigași au fost victimele citirii de romane veninoase și de cărți vicioase și scandaloase, care împing pe om la nenorocire.

Nu tot celace lese de sub lipar este bun și moral. După cum printre florile câmpului sunt multe care ascund otrăvuri puternice, tot asemenea și printre cărți se găsesc multe, foarte multe, care ascund în paginile lor otrăvă sufletească. Sunt oameni fără suflet, care în goana după pară, nu le pasă nimic dacă scrierile lor aduc rău semenilor, neamului și societății. Sunt alții, cari cu prejuri

derizorii sau chiar gratuit, răspândesc fel de fel de broșuri, cu scopul de a răsvrăti spiritele și de a îndruma pe căi greșite pe cei cari urmează o linie de conduită demnă. Și săteanul nostru, nu dă un ban pe cartea bună, dar primește orice broșură effină sau gratuită ș'o citește cu mare atenție. Să ne ferim de cărțile rele, să învățăm și pe alții să se ferească de ele; să le aruncăm în foc sau să scriem pe ele celace un rege al Egiptului a scris pe biblioteca sa: „Otrăvă pentru suflet”.

Iată deci, o nouă datorie pentru noi: să dezvoltăm gustul de citit al săteanului și să-l obișnuim a deosebi scrierile bune de cele rele. Să obișnuim pe școlari de a citi numai cărți bune și folositoare și totodată să-i deprindem a se feri de cărțile rele și mai ales să le creiem aversiune față de acele cărți, căci e mai greu de a-l desbăra de obiceiul de a citi cărți rele, decât a-l obișnui să citească pe cele bune. Cum putem dezvoltă gustul de citit la școlari și dragostea de cărțile bune și folositoare? Citindu-le la început bucăți alese din literatura noastră și apoi dându-le și lor să citească dintre operile literare, pe cele mai potrivite și mai atrăgătoare. Literatura noastră cuprinde lucrări de-o valoare incontestabilă, care vor deștepta în sufletele cetățenilor de mâine, pe lângă dorința de a citi și dragostea de cartea bună și folositoare. Gustul de citit, dezvoltat în școală, se va păstra toată

SA NE CUNOAȘTEM...!

Orgoliul și ura sunt două patimi ale eului omenesc, care stau în calea celor ce iau inițiative frumoase și progresive atât sociale, cât și din punct de vedere al claselor din care fac parte.

Într'un număr al ziarului „Semanătorul”, colegii și. Dumitrescu—Cavarna, făcea un apel la toți colegii doritori de muncă și frumos, să se înscrie pentru formarea unui cor al „Asociației de Caliacra”: cum de altfel, de toate asociațiile din țară au ceva în plus față de noi, de aici! Rugăm pe colegii inițiator să nu ezite, continuând a insistă pentru ducerea la izbândă, la ceace a început să facă.

Il asigurăm, că se vor găsi colegi pătrunși de misiunea lor, cari îi vor da concursul. Că i cari sunt stăpâniți de patimi, iarăși îi rugăm, să-i lase în pace pe cei cu inițiative frumoase, că de, indirect să mândresc și ei cu munca altora, în fața societății, că doar, fac parte din acelaș corp. Să fie modești, să nu și pună cenușă singuri în cap, ca să se deosebească din mulțime.

O a doua inițiativă demnă de laudat, este a d-lui Ioan Dovlete subrevizor școlar Pri-

lată superioritatea străjerismului pe care primii spectatori nu-l pot înțelege, nu-l simpatizează și-l ridiculizează.

Voi învățătorilor, fără cursuri speciale de comandă pentru străjerism, trebuie să fiți cei dintâi cari să vă pătrundeți de metoda nouă care va reforma spre bine societatea de mâine.

Vouă vă este dat, prin chemare, să vă interesați, să studiați și să perfecționați metoda străjerismului care ne va da o societate aleasă într-o patrie întărită.

Se desăghează o lume și trebuie să consolidăm alta. Mai repede și mai înainte de a ne vedea desorganizați și destrămați.

De strează stea învățătorii până când se vor forma străjerii de mâine ai țării. Și neamul se va întări profilând în viitor umbra marilor străbuni, plăeși de fapte mari, în zilele de grea încercare a soartei noastre de popor.

viața și va constitui o comoară prețioasă pentru orice individ. Un om trecut prin școală, fără să posedă gustul de citit și dragostea de carte, este incomplet pregătit pentru viață. Aceste două lucruri valorează mai mult ca orice rang sau avere pământească. Iată ce spune celebrul Macaulay în acest sens: „De ași fi cel mai mare rege pe pământ, de aș avea palate și grădini, și mese, și vinuri, și haine scumpe, și sute de servitori, dar cu condiția să nu am nicio dată cărți de citit, nu aș vrea să fiu rege; mai bine aș vrea să fiu sărac într-o cocioabă cu o grămadă de cărți alături, decât rege căruia să nu-i placă a citi”.

O mare datorie revine părinților, profesorilor, și învățătorilor, de a controla și îndruma totdeauna lectura școlarilor. Dacă nu controlăm lectura copiilor și școlarilor noștri, aceștia se lasă ispitiți și citesc cărți dăunătoare și vicioase; mulți dintre ei vor deveni cetățeni periculoși societății și nu vor fi apți de a controla pe copiii lor și a-l îndruma ce cărți să citească.

De câțiva ani, s'a luat inițiativa de a se organiza în fiecare an „Săptămână cărți”. Cu această ocazie se vând cărți cu reducere de 20-30 la sută și se organizează expoziții de cărți în capitală și în orașele mari. Sunt de părere ca astfel de expoziții să nu se înființeze numai în București și orașele mari, unde lumea știe să aprecieze destul

săceni, comunicată printr'un apel la toți colegii din acest județ. Frumoasă inițiativă și îl asigurăm de tot concursul nostru—Nimic n'a putut să țină mai strânsă legătura între români, acum câteva secole în urmă, ca ciobanii cu turmele lor de oi, cari treceau munții venind la mare și de acolo înapoi. Era singurul mijloc de ași cunoaște frați, obiceiurile portul și graiul, până a început scrisul.

Nu erau trenuri, nu erau mașini, nu erau mijloace de locomoțiune ca astăzi. Curajul, iubirea de patrie și carul cu boi, le erau la îndemână.

Avem o țară frumoasă, bogată și admirată de străini.

Insuși poetul spune:

De-ai veni pe aici odată,
Ai vedea că am o țară,
Ca un fagure de miere
Prins din flori de primăvară!..

Iar noi, în mâinele cărora ne sunt încredințate micile vâstare ale neamului, avem o datorie sfântă!

Datoria, de-a forma buni cetățeni, buni patrioți, solide caractere, pentru consolidarea acestei țări, clădită pe temelii de granit, păstrată și mărită cu mari jertfe și sacrificii, de înaintașii noștri!.. Singurul încredințat de care ne izbir este: Nu ne cunoaștem țara, nu ne cunoaștem bogățiile, nu ne cunoaștem colegii din alte județe, nu cunoaștem munca lor față de a noastră, pentru a se putea face o emulație între toți. Ne rămâne un singur lucru. Inițiativa luată de domnul subrevizor școlar Dovlete, să fie încununată cu tot concursul asociației, de-a se putea face în acest an cu orice număr o excursie în țară; iar de aici încolo, în fiecare an, imediat după terminarea cursurilor, câte un număr de inv. ai jud. nostru, să plece în excursiuni prin țară, pentru a o cunoaște. Trecând prin toate localitățile unde se găsesc bogățiile țării, se vor putea strânge materiale, pentru cele mai frumoase muzee școlare.

Când toate asociațiile cer gratulăți pe c. f. r. trebuie să ni se dea și nouă.

Sunt timpuri grele, dar spre binele nostru și progresul școlăi, trebuie să ne cunoaștem!

I. B. Stejarul

de bine cartea; ci să se organizeze în fiecare județ câte 2-3, în anumite centre, unde să se expună numai cărți alese care să se vândă cu reducere de 50-60 la sută. Așa cum s'a procedat și cum continuă a se proceda, numai săptămâna cărții nu se poate numi. În săptămâna cărții se trimit cărți pentru săteni prin factorii poștali cari n'au nici o pregătire specială și habar n'au de valoarea educativă a cărților ce le plasează, sau dacă acestea sunt potrivite pentru țărani. Mare mi-a fost mirarea, când am văzut un factor poștal făcând reclamă printre săteni, în scopul de a plasa cărțile de etică și filosofie ce i se încredințaseră spre vânzare.

Demn pe laudă este gestul Fundației Culturale Regale „Principele Carol”, care a trimis spre desfacere cărți potrivite pentru săteni, prin căminele culturale, oricând, nu, numai în săptămâna cărții. Nu trebuie uitată nici asociațiunea „Astra”, care deasemenea, a contribuit într-o mare măsură la răspândirea cărților bune.

Dacă s'ar înființa cămine culturale în fiecare sat, dar cămine vii, s'ar creta cel mai bun mijloc de conținutale a școlii și de a se răspândi cartea bună printre săteni. Suntem datori să luptăm în acest sens.

I. Lupu-Răilețu.

Despre cercurile culturale

Trăim zile când evoluția diferitelor probleme n'a ajuns la punct mort, ci prin firul lor natural își urmează drumul a-și ajunge ținta supremă, pe care toți cei ce lucrează la consolidarea statului român, o vor îmbrățișa pentru a îndeplini imperativul vremii într'un tempo accelerat. Până'n prezent nimic nu s'a făcut prin evoluție, ci numai prin revoluție.

Toate categoriile de slujbași, ai acestui stat ce ne are sub aripă sa ocrotitoare, lucrează, fiecare în direcția ce înclinările naturale au preponderență. Propunem scopuri, găsim mijloace, încheiem deziderate, numai și numai pentru ridicarea morală, națională și culturală a satelor și prin urmare a Statului însuși. Scopul e bun definit, dar mijloacele, pentru ajungerea acestui scop, sunt răsfețe, circulă din gură'n gură dar nu le-am oprit într'un corp restrâns al nostru pentru a le discuta și lămurii calea pe care trebuie s'o urmăm, ci ne-am mulțumit numai să primim ideile cutărui sau cutărui profesor, pedagog sau filozof, fără să știm dacă sunt cele mai sigure, cele mai juste întru îndeplinirea idealului propus.

Pentru acest fapt, învățătorul, față de problemele actuale, e cerut de natură și comisiile de examinare, dela diferite examene, să fie un fel de filozof al timpului dela Zamolxe până la Eminescu.

Dintre toate mijloacele propuse de autoritățile noastre superioare, pentru îndeplinirea acestui ideal, sunt și cercurile culturale. Aceste cercuri culturale, ce-au luat ființă depe timpul marelui Haret, și-au continuat drumul, fără să-le lipsească organizarea, dar în schimb au cerut ca cei ce le formează să 'nțeleagă că au nevoie de suflet, de mult suflet, de pasiune și de ideal, cultural, de dragoste și de pregătire tehnică și de muncă, de îndârjită muncă.

Mulți le socotim un mijloc de întâlnire, mulți le socotim o răfulală de concepții, de susținere a ideilor unor profesori, decedați, lăsând în urma lor aderenți înfocați întru apărarea ideilor dela Herbatt...

Cu toți știm, că astăzi ca să depui examene, nu poți rămâne nepăsător față de curentele pedagogice ce zi de zi își canalizează drumul spre viitor, făcând a nu rămâne în spiritul planului de lecțiuni insuflat de profesorul școlii normale, pe care am absolvit-o. Totul evoluează și deci și'n materi de pedagogie trebuie să existe evoluție.

Pentruca învățătorul să fie în curent cu toate experiențele făcute în laboratoarele universităților pedagogice, găsim de cuviință ca și la aceste cercuri culturale ședințele intime să fie transformate într'un laborator de experiențe pentru a ne putea să ne formăm planul de lucru după concepțiile actuale, plan ce duce mai curând la găsirea diamantului ce zace în hruba sufletului de copil. Ni se cere: „Cunoașteți-vă școlarii...” Cum?... Cercetându-le sufletul! Putem?... Cred că nu prea, pentrucă noi cei ce-am absolvit, mai de mult, școala normală, n'am fost inițiați în aceste lucruri.

Deci, socotesc ca la acea ședin-

ță intimă a cercurilor să aplicăm metode pentru cercetat individualitatea școlarului pentru a ne deprinde și înțelege această aplicare, pe deoparte iar pe de alta, numai în felul acesta vom putea altoi învățământul pe sufletul copilului. Nu numai cercetarea individualității ne apasă, dar și alte curente: centre de interes, regionalism etc. etc. Toate acestea nu ni le putem însuși decât numai făcând aplicări. Tot ce e nou autoritatea școlară să fie în curent despre acest lucru și la ședințele intime a acestor cercuri, în urma comunicărilor făcute de aceste autorități școlare, să-le discutăm și să-le punem în practică; bun înțeles ca tot autoritățile școlare să numească și criticii ce vor căuta a se înarma cu doza necesară de cunoștințe pentru a face lumină deplină în cele ce s'aplică.

În lături rutina.. locul ei să fie luat de principiile noi și nu vom cădea în modă, cum vor susține unii, dacă le vom experimenta așa cum alții le-au experimentat, scoțând în evidență că aceste principii sunt adaptabile sufletului școlarului român.

Lecțiile practice a acestor ședințe la clasă I-IV a să fie lecții de experiență pe baza noilor metode iar cele dela cursul superior să fie lecții cu aplicații practice. Cel ce ține aceste lecții să fie stăpân pe metodă, s'o fi experimentat el însuși mai mult timp. Criticile făcute la o ședință să fie ținute în seamă la lecțiile practice viitoare și la critica acestor lecții.

Mai multă bogăție intelectuală a ședințelor intime, mai multă mișcare pedagogică, mai multă înțelegerea acestor ședințe căci experimentând probleme vom deveni experimentați.

În ședința publică socotesc să se țină seamă de continuarea gustului de cetit prin ținere de conferințe locale bine încheiate lecturi alese, piese morale, pentru a recrea și mobila sufletește pe sătean și a putea transforma în fapt versurile cunoscutului pedagog și literat P. Dulfu.

„Talpa țării biata gloată, ridicând-o din noroi”

„Ridica-vom țara toată, ridica-ne-vom pe noi”.

Deci, socotesc după mine că în felul acesta, cercurile culturale ne vor fi un far luminos în drumul apostolatului nostru, arătându-ne calea de urmat, dându-ne cheia cu care să descuem sufletul școlarului și săteanului român, turnând în sufletul lor hrană sufletească pregătitoare pentru viață, făcând ca cu un ceas mai de vreme să schimbăm aspectul sufletesc al satelor și prin urmare al Statului însuși; dând vot de blam analfabetismului, punând în locul lui moralul, naționalul și culturalul specific sufletului nostru român.

27. V. 935.

Gh. Săninolu
Ghlore II.

Așteptăm pe colegii cari au inițiat frumoasa serbare dată cu ocazia congresului, să ne trimită o dare de seamă cu rezultatul material și moral.

Organizarea financiară a corpului învățătoresc

Suntem organizați în bănci cooperative, unde trebuie să depunem când avem și de unde trebuie să luăm când ne trebuie.

Cele două bănci: Progresul și Corpul Didactic au același scop și aceleași fel de elemente și trebuie să și unifice sistemul de procedare pentru a putea fi viabile în orice moment și pentru un timp cât mai îndelungat.

Voiu reda mai la vale sistemul de procedare pentru a fi discutat, combătut, respins sau adoptat, dar care trebuie uniformizat.

Pentruca o instituție financiară să progreseze, are nevoie de:

- 1) Un sistem statuar de procedare;
- 2) O conducere autonomă prevăzătoare;
- 3) O rigurozitate intransigentă în aplicarea măsurilor;
- 4) O educație a societărilor conform sistemului statuar.

Sistemul

Dela început trebuie precizat: Băncile învățătorești sunt unități de economie și în al doilea rând sunt de credit. Ca să poată da bani la nevoie, acești bani trebuie strânși din economiile membrilor, cum se face la noi reținerea prin ștat în contul capitalului. Cu cât se adună un capital mai mare, cu atât forța de ajutor, prin împrumut la nevoie, este mai sporită. Aceasta din punct de vedere general.

Din punct de vedere al fiecărui membru.

Nu poate lua decât cel ce a depus și a devenit membru.

Nu poate împrumuta un membru, decât în proporția depunerilor sale capitalizate, în prim rând.

Numai în al II-lea rând, al salariului retribuit.

Salariul este o posibilitate de plată, o capacitate. El nu reprezintă pentru bancă decât un gai la fel cu grâul, orzul, laptele, lâna, etc. care se pot transforma repede în bani, și pe cari Banca Națională a României le are în vedere la împrumuturile acordate solicitatorilor săi.

Depunerile capitalizate sunt atașamentul societărilor de instituția sa, este întru chiparea tuturor în unitatea comună, care este banca.

Numai cei cu depuneri capitalizate într'o proporție însemnată sunt oamenii cari se confundă cu banca; ei sunt însăși banca.

Acel ce n'are capital însemnat este un auxiliar al băncii și societărilor ei, când face depuneri, și devine un absorbant împovărat dacă cere mai mult decât a depus.

De aici concluzia: Sunt membrii de temei și membrii auxiliari, după depunerile capitalizate.

Tratamentul

a) Celor de temei instituția le poate da împrumuturi mari, de investire: într'o casă, în pământ, etc.

Celor auxiliari—atașați vremelnic instituției—nu se poate da și și nu pot lua decât împrumuturi mici—de consum—în proporția depunerilor, plus cel mult un salariu.

b) Membrilor de temei se poate da alt împrumut și înainte de a se stinge primul împrumut.

Celorlalți li se poate acorda al II-lea împrumut, numai la stingerea împrumuturilor anterioare.

Rămâne ca fiecare societătar să procedeze în banca sa așa cum dorește să fie tratat: temeinic dacă face depuneri mari; auxiliar, cu depuneri mici; intratabil dacă nu a depus deloc.

Mai sunt un fel de societari—sui generis—cari se fac membrii în vederea unui împrumut. Aceștia depun 2 luni, câte 200 lei și și în a 3-a lună solicită împrumut de mii lei.

Pe aceștia instituția îi satisface la urmă și dacă nu sunt cereri îndreptățite.

Cele 3 feluri de asociați au fiecare folos din băncile învățătorești: Toți găsesc, la nevoie și în apropiere, unde să se împrumute.

Deosebirea e numai preferința cu care sunt satisfăcuți, rezultată de felul cum s'a comportat fiecare cu instituția sa.

Dar marele folos al Băncii învățătorești rezultă din faptul că se depune puțin și se împrumută cu mult.

Cum? Dacă nevoia de bani peste toți, în același timp s'ar ridica, toți banii depuși și am lichida banca.

În fapt nu se întâmplă așa, căci n'ar putea trăi nici o instituție financiară. Nevoile de bani survin pentru membrii asociați în timpuri diferite. Cățiva își fac haine într'un timp, alții în alt timp. Unul are de plătit acum o datorie, alții altă dată. Unii ajută familia într'un moment, alții în alt moment. Și boalele nu cad peste toți în același timp.

Așa că în diferite timpuri și pe rând cerem împrumut. Până să vie nevoia pentru altul, cel care a luat mai înainte trebuie să plătească. Și toți împrumutații plătesc la casa băncii prin rețineri lunare cari alcătuiesc fondul lunar de împrumut pentru alții, în viitor.

Cu cât plătim mai mult lunar, cu atât rulează banii dela unul la altul și cu atât ajută cât mai mulți.

Deaceea un împrumut trebuie să se plătească complet în cinci luni. Maximum e de 18 luni. Dar dacă am lua toți pe 18 luni, trebuie să așteptăm al II-lea împrumut după 18-20 de luni. Deci băncile învățătorești au interes de a da împrumut pe termen scurt, ca să nu li se epuizeze fondul de rulment, și ca să se satisfacă toate cererile, din orice timp.

Cine nu poate să plătească în termen scurt, să se împrumute cu puțin, ca să plătească cum cere necesitatea tuturor colegilor asociați.

Altfel, unii devenim speculanți celorlalți.

Un îndemn

Toți învățătorii să caute ca din salariu sau recoltă, ori alte venituri, să depună la banca lor cât mai mult. Este singura modalitate de economie, când viața cere atât de mult și e singura posibilitate de a-și face o așezare de viață omenească, în strâmtoarea crizei de azi.

E bine că banca învățătorilor nu e bancă de credit

Dacă în afara de depunerile noastre economisite, banca ar lua fonduri dela o altă instituție—cum ar fi Banca de Credit a Corpului Didactic, Banca Națională, Banca Centrală Cooperativă, etc.—în cri-

ORGANIZAREA FINANCIARA A CORPULUI INVATATOARESC

(urmare din pag. III-a)

za de azi, ar fi un mare neajuns.

Intai, ar trebui sa platim dobanda la 2 banci. La cea care alimenteaza fondurile bancii noastre si apoi alta dobanda pentru banca noastra.

Alimentarea cu fonduri de la alta institutie ar produce o extindere de operatiuni, care in vreme de criza sunt foarte riscante.

Apoi, fiecare traim intr-o desorganizare financiara din pricina crizei si de nevoie ne-am imprumuta pana la desfigurarea noastra morala si materiala, caci am gasi fonduri fara limita.

Bancile invatatoaresti ne inlesnesc enorm de mult

In adevăr, la o banca de economie—cum e a noastra—putem gasi cu anevoință împrumuturi mari de investitii.

Imprumuturi de consum — de câteva mii de lei—am gasit toti si ori când până acum.

Dar si de cele mari gasim daca suntem membri de temei.

Depunând mai mult, devenim membri de temei, când ajungem la un capital de 10.000 lei, care se poate strânge într'un singur an, prin rețineri de 1.000 lei lunar.

Suntem într'o banca 300 membrii câte 10.000 egal 3.000.000 cititi trei milioane într'un singur an.

Să rezervăm 1 milion pentru împrumuturi de consumație. Rămân 2 milioane pentru investitii.

Distribuit în împrumuturi de câte 100.000 lei pentru case sau terenuri, de ex., am face în primul an 20 case invatatoaresti; în al II-lea an 21, al III-lea 22, al IV-lea 23 și al V-lea 24. Am complectat deci, cu case 110 invatatori, membrii asociati, in cinci ani de zile, contând numai pe salarii. Aceasta este minimum care în fapt se depășește în mod cert.

Si acest rezultat il obținem numai dacă cei 300 membrii devin, cum am spus, membri de temei. Aceasta să ne fie ținta.

Sforțările conducătorilor trebuie să se îndrepte, ca să ducă în această direcție eforturile fiecăruia dintre membrii bancii sale, pentru ca la capătul eforturilor colective să ajungem la ameliorarea vieții învățatoaresti, care se desemnează tot mai grea în viitor.

Autonomie și intrasigență la conducere

Toate până aci, se pot obține când conducerea e autonomă și intrasigență în aplicarea măsurilor de mai sus.

Poate să devină așa, când cei aleși în conducere—in număr de 9—pot să se degajeze de individualism și să se integreze în interesul de grup, ca să aleagă în comitetul de direcție pe cine n'are de cerut nimic de la grup, caci are tot: autoritate, materie și mai presus de toate, acea conștiință, care în trecut a lăsat învățătorii un patrimoniu material și moral, cum și o ținută de prestigiu social.

Acest comitet de direcție poate impune în această vreme—a tuturor crizelor—o autonomie față de interesele tuturor, arbitrând echitabil între cei ce depun banii și cei ce iau împrumuturi.

Altfel se merge pe linia devierilor care prăbușește și banca și pe conducătorii ei, într'un timp mai îndepărtat sau mai apropiat.

Din această conduită a celor din fruntea bancii, va rezulta o linie de direcție pentru societari, care formează baza educativă de garanție a familiei dintr'o casă, dintr'o bancă și mai mult chiar dintr'o țară.

În acest fel trebuie înfaptuită mai departe organizarea financiară a învățătorimii, ca să avem și înlesnire dar și siguranța banului, depus. Să ne rămână apoi, o instituție tare pentru viitorime, la nivelul greutăților din vreme și a cerințelor de organizare ca corp.

O ECLIPSA

La congres n'au participat învățătorii din cadrele fruntașe ale partidului Naț.-Țărănesc și nici D-l I. Georgescu fostul președinte al Asociației, în anul trecut.

La adunarea g-lă a Asociației, de a 2-a zi, au participat însă toți, dar cu veșnica autonomie de „noi și voi” și cu duhul de poziția streină Corpului Învățătoresc.

Altfel, este inexplicabilă persistența în „nu înțelegem” și „nu înțelegem” după ce D-l E. Răducu a documentat cu chiar actele proprii ale neînțelegerilor, o realitate tristă pe care neînțelegătorii, au produs-o în Inv. primar.

Și inexplicabilă, mai ales, a fost părăsirea adunării învățatoaresti, decâtre învățătorii țărăniști, când a început să conferențeze D-l Inspector Helgiu despre îndrumări în comportarea învățătorului din Dobrogea.

Aceasta a făcut pe conferențiar să înceapă spunând: „Vorbesc cu o deosebită bucurie dar și cu o putere” marcată că unii învățători au plecat tocmai, când să înceapă conferința.

Remarcăm și noi eclipsa confrăților de la cele învățatoaresti.

Învățătorii au exclamat că nu

regretă eclipsa celorlalți caci s'ar fi turburat atmosfera învățatoarească și înălțătoare care se degajă numai în lipsa lor.

NOSTALAGIE

Unui bătrân senil

Imprejur de foc, la vatră
Ne spuneau bătrânii noștri
Lucruri mari din lumea toată.

* * *

Iar la sfada în plină lume
Ion Roată, al lui Cuza
S'a rostit cu înțelepciune:

* * *

Și plășii din cetate
Ca eroii s'au purtat;
La ieșire — aveau în spate
Un bătrân ce-a comandat.

* * *

Astăzi din bătrânii noștri
Poartă grad de căpitan
Și — adevărul, și eredința le desvoltă
Ca'ntr'o șatră de țigan!

Ziarul „Semănătorul”, intrând în vacanță, va apare odată cu deschiderea cursurilor școlare la 15 Septembrie a. c.

Urează cetitorilor săi petrecere bună în vacanță, sănătate și reinvioreare deplină.

DIVERSE

La 9 și 10 Iunie a. c. a avut loc la școala Nr. 3 din Bazargic Congresul Corpului didactic din jud. Caliacra unde s'au discutat și hotărât asupra problemelor de actualitate ale școlii românești:

- 1) Controlul învăț. primar.
- 2) Educația națională în școala primară.
- 3) Normele pentru salarizare a învățătorilor.
- 4) Organizarea de viitor.

Controlul a fost desbătut de D-l D. Girip, care a cerut o pregătire deosebită, o emancipare din considerațiile streine școlii, și o reală apreciere școlară.

Educația națională a fost expusă de D-l I. Diaconeasa într'o accentuare de intrasigență națională.

Normele pentru salarizare au fost etalate de Pr. Florian Puiu, care după comparațiile cu salariile altor corpuri a învederat că învățătorii au cele mai mici și degradatoare salarii. A opinat să se ia ca punct de plecare salarizarea armatei.

Organizarea de viitor a asociației a redat-o definit D-l E. Răducu, președintele asociației. Ea se va extinde celular la comună și Cerc Cultural, tinzând la autonomizare completă.

Pentru toate chestiunile de mai sus au fost discuții alese la cari au participat foarte mulți învățători. După fiecare chestiune desbătută D-l președinte E. Răducu a rezumat, a complectat și a supus adunării dezideratele formulate. În afară de învățători au participat la discuție și D-nii G. Simion inspector g-l și V. Helgiu inspector, luminând și îndrumând cu păreri superioare chestiunile din desbateri.

La deschiderea Congresului au participat și alte autorități: Prefectul jud. D-l E. Voinescu și parlamentari în frunte cu vice-președintele Camerei D-l G. Fotino cum și P. C. Protoereu P. Dobrescu.

* * *

Cu ocazia congresului s'a trimis D-lui ministru, profesor D-r C. Angelescu o telegramă de devotament cu aprobarea unanimă a congresului.

La această telegramă, președintele Asociației, D-l E. Răducu a primit telegrafic următorul răspuns:

D-lui Răducu

Președintele Asoc. Învățătorilor
Caliacra

Vă mulțumesc foarte mult pentru cuvintele ce mi-ati adresat și adânc recunoscător tuturor învățătorilor îi asigur de toată dragostea și sollicitudinea mea.

Ministrul Instrucțiunii
D-r Angelescu

* * *

La salutul Congresului adresat prin D-l E. Răducu a răspuns: D-l Prefect E. Voinescu, că-și continuă o operă de mult începută pe tărâmul cultural, unde se simte atâta nevoie de sprijin și de progres.

D-l G. Fotino, salutând congresul, asigură în calitatea de parlamentar un sprijin neprecupețit care s'a și învederat în legislatura trecută. Ca om de carte, directorul bibliotecii I. Brătianu, așteaptă pe învățători ca pe cei mai buni prieteni ai săi.

P. C. Protoereu, aduce mulțumiri învățătorilor pentru reciprocitatea de sprijin pe care cellalt factor sătesc, preotul a găsit-o în Dobrogea Nouă la fratele său învățator.

Asistând la desbateri, pleacă cu toată încrederea în rosturile de mână căci a văzut înălțimi de gândire și hotărâre de lucru, cari nu se pot afla prea des.

* * *

Congresul învățătorilor pe 1935 a marcat o înălțime de discuție, demnă și de importanța chestiunilor dar și de rostul unor apostoli.

* * *

La adunarea g-lă ordinară din ziua de 10 Iunie s'a dat descărcare comitetului Asociației pe 1933.

Nu s'a descărcat gestiunea pe 1934 a vechiului comitet, caci adunarea n'a aprobat cheltuielile de 15.000 pentru „Caminul” revista scoasă în câteva numere și care a găsit să plătească un redactor cu 2400 lei, tocmai redactorul care într'o adunare g-lă s'a oferit că va scoate revista cu 600 lei un număr. Și a ieșit în fapt cu aproape 4000 lei un număr.

Adunarea g-lă în trecut, a admis apariția revistei tocmai pentru condiția avantajoasă în care se oferise apariția și nu pe alte speranțe.

Evenimentele însă s'au răsunat pe falșii pedagogi: Adunarea generală nu le-a aprobat risipa și nu s'a lăsat înșelată ca dela 600 să se cheltuiască 4000 și a adus condamnarea să se dea banii în- apoi, neadmițând ca un cămin de hârtie să înghita fondurile unui cămin de adăpost învățatoresc.

* * *

Altă neregulă incalificabilă în gestiune.

Acei cu calomnia de furt la Asociație, cei cu aprobare pentru o cinste imaculată, cari se bat cu pumni că au pus în formă gestiunea asociației au vrut să fie cu adevărat ingenioși în formă.

Ingenioși nu pentru exigența formei, dar pentru o acoperire ce nu-i cinstește de loc. Anume: Au debitat să plătească Asociației câte 3000 lei 11 colegii învățători, cari au primit ajutoare dela Prefectura jud. Caliacra în 1929. Colegii a mulțumit D-lui Gorski, prefectul de atunci, pentru ajutorul dat, fără să se gândească că vor fi debitați în 1933-34 de Asociația lor.

Și vechiul comitet i-a debitat ca să li se oprească din salarii.

E cinstit?

Se găsește vreun nebun să execute pe 11 învățători pentru 40.000 lei evaporați din fondul Asociației?

Dar dela 33.000 până la 40.000 pe cine să executăm de rest?

Autorul sfetirisirii fondului de 40.000 lei nu poate fi executat numai de restul ce și-a asumat, ci de întreaga sumă, care personal a ridicat-o și-a dat-o Prefecturii.

În a II-a guvernare de ce autorul nu a avut milă de banii colegiali, ca să-i ia înapoi dela Prefectură unde singur i-a dus ca împrumut, după cum vorbește adresa ce tot singur a depus-o Asociației noastre?

* * *

Toți învățători, cari au făcut cereri de transferare și nu au fost satisfăcuți, dacă au motive legale în sprijinul transferării lor, trebuie să facă întâmpinare la comisia de revizuire a transferărilor depe lângă Ministerul Inst. Publice, până la data 15 Iulie a. c.

* * *

Ordonanța băncii pe luna Malu a. c. încă n'a sosit, ca să ni se plătească. Aceștia sunt bani ruși din salarii și întrebă autoritatea în drept, „Inspectoratul local de învățământ”, până când să așteptăm?

* * *

Învățătorii noștri din Caliacra cari au cursuri la străjerism, au fost trimiși în Polonia pentru 40 zile, ca să desvolte și acolo această instituție.